

СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ПРИОРИТЕТИ
НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ И СОЦИАЛЕН СЪВЕТ
2021 – 2025 г.

Икономическият и социален съвет (ИСС) е “консултативен орган, изразяващ волята на структурите на гражданското общество по икономическото и социалното развитие” и в рамките на новия мандат 2021-2025 година, който официално започна на 25 януари 2021 г., представя своите стратегически приоритети.

Мандатът на ИСС започва в тежки условия на действаща пандемична обстановка, причинена от коронавируса, както и на разрастваща се икономическа, социална и политическа криза в света. Чрез този документ ИСС затвърждава ангажимента си на национално, европейско и международно ниво и полага максимални усилия да съблюдава връзката между обществото и държавното управление, като същевременно допринася за благополучието, правата, свободите и достойния живот на европейските граждани чрез активно заявяване на становища и позиции, както и да гарантира прозрачност и устойчиво развитие на гражданския диалог.

В Съвета са представени разностранните интереси на българските граждани, което демонстрира силата и волята на всички членове да се обединят около стратегическата цел 2030 да се развие по-зелена, по-цифрова и по-умна Европа, част от която е и България.

В този контекст Стратегическите приоритети на ИСС за периода 2021-2025 г. включват:

1. Европейският зелен пакт и устойчиво развитие на България.

Парижкото споразумение от 2015 г. и Глобалните цели за устойчиво развитие на ООН с новия дневен ред „Трансформиране на нашия свят: Дневен ред 2030 за устойчиво развитие” отбелязаха началото на трансформиране на икономическия модел и на един нов социален пакт. Европейският зелен пакт е пътната карта на ЕС, която трябва да доведе до повишаване на икономическия просперитет и сближаване. За целта е необходимо да се навлезе в различни сектори на икономиката, като инвестиране в екологосъобразни технологии, подкрепа на иновациите в промишлеността, въвеждане на по-чисти, по-евтини и по-здравословни форми на частен и обществен транспорт, декарбонизация на енергийния сектор, подобряване на енергийната ефективност на сградите, работа с международни партньори за подобряване на екологичните стандарти в световен мащаб.

Пред България стоят редица предизвикателства, свързани с климата, околната среда, и икономиката, а Европейският зелен пакт представлява отговор на тези сложни и взаимосвързани предизвикателства. Това от своя страна поражда и определена задача пред настоящото поколение да превърне страната ни в справедливо и благоденстващо общество с модерна, ресурсно ефективна и конкурентоспособна икономика.

В тази връзка ИСС може да допринесе за формирането на една по-смела и по-всеобхватна политика със значителен акцент върху качеството на живота на хората, защита на здравето, благосъстоянието и устойчиво развитие.

За ИСС един от основните приоритети е устойчивият растеж, като се идентифицират две основни линии на действие. Едната е свързана с настоящето и с рестарта на икономиката в условията на пандемия, а другата се отнася за пост-пандемичния период на възраждане и укрепване на икономиката, следвайки целите на Пакта.

Не на последно място, Зеленият пакт представлява не само голяма промяна за енергетиката, транспорта, промишлеността, селското стопанство и други, но и възможност за увеличаване на икономическия просперитет и сближаване в рамките на еврозоната и ЕС като цяло.

ИСС като изразител на волята на гражданското общество може да има ключова роля в тази насока на национално и европейско ниво.

2. Технологична трансформация и дигитализация на икономиката и обществото.

В свое изказване председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен заяви, че през следващите години се планират значителни инвестиции в иновациите и дигиталните технологии и определи периода до 2030 г. като “дигиталното десетилетие на Европа”.

В тази връзка ИСС счита, че технологична трансформация и дигитализация на икономиката и обществото трябва да бъдат средство и инвестиции за постигане на по-конкурентна икономика и по-справедливо общество. С оглед на продължаващия процес на сближаване е необходимо подходът на прехода към дигитализация да съчетава технологичния и социалния поглед върху напредъка, спазвайки европейските принципи на свобода, демокрация, равенство, зачитане на основните права и на човешкото достойнство. За гражданското общество дебатът за това как да реагираме на дигиталната революция в политически план, ще бъде една от най-решаващите дискусии през следващото десетилетие. В този смисъл е необходимо да се солидаризират усилията на цялото ни общество – на институциите, на научната общност, на социалните партньори и на гражданските организации. Чрез постоянен диалог и комуникация може да се постигне доверие в цифровизацията и да се гарантира интелигентна адаптация към новото.

Цифровизацията създава фрагментация на труда, но и на много дейности, които предстоят в бъдещето. Необходим е навременен анализ и задълбочен диалог, както и постоянни дискусии за постигане на баланс и за намиране на решения, които да изведат напред конкурентоспособността на бизнеса. Същевременно промяната да не е съпътствана от социално изключване и неравнопоставеност на работници и служители, както и да се предразположат условия за трансформиране не само на технологиите, но и на образованието, уменията, компетентностите на човешкия капитал, оперативната ефикасност, финансовото управление, цифровизацията като бизнес стратегия, въвличането на младите хора и хората в неравностойно положение.

Жизненоважно е успешното утвърждаване и надграждане на цифровите умения на работната сила в България за предстоящата нова фаза на индустриализация, което може да бъде постигнато чрез постоянно обучение и квалификации/преквалификации.

В този контекст на технологична трансформация и дигитализация на икономиката ИСС следва да анализира въздействието на тези процеси в различните сектори на социално-икономически отношения и да предложи решения.

3. Европейският стълб на социалните права (ЕССП) - Европейският план за действие за ЕССП и проекцията му за първия национален план на България.

За ИСС Европейският стълб на социалните права е надежден механизъм за подобряване на баланса между икономическото и социалното измерение в напредъка на ЕС и на всяка държава членка. 20-те принципа от Европейския стълб за социални права са обобщен и концентриран израз на споделената амбиция Европейският съюз да бъде не само общ пазар, но и съюз на споделени ценности. Необходим е план за действие не само на европейско ниво, но и на национално, защото без конкретни действия тези принципи остават само общи намерения.

За да доведе този План за действие до реална промяна е необходимо сериозно взаимодействие между структурите на организираното гражданско общество и законодателната и изпълнителна власт.

Споделена отговорност е да подсигурирм изпълнението на целите на ЕССП и да се уверим, че ще станат реалност, като ИСС активно участва в механизмите за прилагане и мониторинг - Европейският план за действие за ЕССП и проекцията му за първия национален план на България, както и да засили ролята си в рамките на Европейския семестър.

Изключително определяща ще бъде и предстоящата среща на високо равнище в Порто през месец май, посветена на социалните въпроси. Основен фокус на нея се очаква да бъде начина, по който да се укрепят социалното измерение на Европа, така че да се посрещнат предизвикателствата пред климатичните промени и дигиталната трансформация, както и приемането на План за действие в изпълнение на ЕССП.

В заключение представените стратегически приоритети ще бъдат в съответствие с приетия на юнското заседание на Европейския съвет нов стратегически дневен ред на ЕС за периода 2019-2024 г., който определи изграждането на климатично-неутрална, зелена, справедлива и социална Европа за един от водещите приоритети.